

Kieli- ja kulttuuritietoinen SEAMK korkeakouluyhteisön vahvuutena

30.12.2025

Ammattikorkeakoulun kielten käyttöön liittyvät linjaukset kuuluvat nykyaikaisen korkeakoulutoiminnan lähtökohtiin. Ne konkretisoivat kielitietoisen ajattelun ja koko korkeakouluyhteisön vastuun niihin liittyvistä käytänteistä sekä arvoista. Kielet ja kulttuurit elävät rinnakkain ja kansainvälinen korkeakouluympäristö koostuukin useiden kielten ja kulttuurien maisemasta. Syksyllä 2025 Seinäjoen ammattikorkeakoulussa (SEAMK, i.a.) otettiin käyttöön Kieli- kulttuuritietoinen SEAMK -toimintamalli, joka laajentaa kielitietoisen ajattelun myös kulttuuritietoisuuden huomiointiin korkeakoulun toiminnassa.

Asiantuntijatyössä korostuvat kielellinen vuorovaikutus sekä monikulttuuristen ja monikielisten toimintaympäristöjen ymmärtäminen. SEAMKissa suomen ja englannin rinnakkainen käyttö kuuluu jo arkeen, mutta yhteisesti sovittujen linjausten perusteella kielilinjaukset voidaan tuoda yhdenvertaisesti korkeakoulun jokaiselle toiminta-alueelle. Haluamme luoda aidosti kansainvälisen SEAMKin, jossa kieli- ja kulttuuritietoisuus näkyy kaikessa toiminnassa – opetuksessa, TKI-työssä, palveluissa ja hallinnossa. Kielilinjaukset ohjaavat huomioimaan jokaisen yksilöllisen kielitaidon sekä kielenoppimiseen liittyvät toiveet ja tarpeet. Näin ollen SEAMKissa linjausten periaatteeksi nostettiin sekä kieli- että kulttuuritietoisuus.

SEAMKin Kieli- ja kulttuuritietoiset linjaukset:

- pohjautuvat kielitietoisuuden periaatteisiin
- koskettavat kaikkea toimintaa ja kaikkia yhteisön jäseniä
- linjaavat, miten suhtaudumme kielenoppimiseen, monikielisyyteen, monikulttuurisuuteen ja rinnakkaiskielisyyteen
- tekevät näkyväksi, miten kieli ja kulttuuri huomioidaan korkeakouluyhteisössä
- muodostavat dokumentoidun kokonaisuuden linjauksista SEAMKin verkkosivuilla sekä niiden käytänteistä SEAMKin Intranetiin henkilöstön käytettäväksi.

Kieli- ja kulttuuritietoinen toimintakulttuuri ulottuu arjen tasolle, ja sen avulla haluamme SEAMKissa edistää

kaikkien osallisuutta ja yhteisöön kuulumisen tunnetta. Lisäksi linjausten avulla tuemme monikielisyyttä ja kielten oppimista osana arkea ja yhteistyötä. Koemme myös tärkeäksi vahvistaa yhteisömme jäsenten osaamista globaalisti verkottuneessa maailmassa.

Kansalliset suositukset korostavat samaa suuntaa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) (Huusko ja Nurkka, 2024) arviointien mukaan opetuksessa ja sen kehittämisessä tulee tulevaisuudessa painottaa entistä vahvemmin kestävää kehitystä, kansainvälisyyttä, monitieteisyyttä ja jatkuvaa oppimista – sekä huomioida monikielisyyden ja kielitietoisuuden näkökulmat. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 (Opetus- ja kulttuuriministeriö, i.a.) korostaa myös ulkomaisten opiskelijoiden ja henkilöstön tasavertaista asemaa, jota tuetaan yhteisöllisyyttä vahvistamalla sekä selkeällä kielistrategialla ja kielikoulutustarjonnalla.

SEAMKin kieli- ja kulttuuritietoiset linjaukset

SEAMKin kieli- ja kulttuuritietoiset linjaukset (SEAMK, i.a.) on laadittu yhteistyössä, joka yhdistää eri osaamisalat, opiskelijat ja monialaiset asiantuntijat. Työryhmä toi mukanaan monipuolisen näkökulmien kirjon, joka vahvistaa linjausten SEAMK-lähtöisyyttä ja yhteisön tarpeiden huomioimista.

Tässä esiteltävät linjaukset muodostavat perustan SEAMKin kieli- ja kulttuuritietoiselle toimintakulttuurille. Ne ohjaavat arjen käytäntöjä ja luovat yhteisen suunnan koko yhteisölle.

- **Yhdenvertaisuus**
  Yhdenvertaisuus on keskeinen arvomme, jota toteutamme vahvistamalla kieli- ja kulttuuritietoisuutta osallistaen koko yhteisöä. Toimimme avoimesti ja yhdenvertaisesti, opimme yhdessä ja tarjoamme mahdollisuuksia kasvaa monikielisessä ja kulttuurisesti rikkaassa ympäristössä, paikallisesti ja globaalisti.
- **Arvostus**
  Arvostamme toisiamme sekä yhteisömme kieliä ja kulttuureja. Edistämme kieli- ja kulttuuritietoisia toimintatapoja sekä osaamista kaikilla toiminnan alueilla.
- **Osallisuus**
  Edistämme jäsenten osallisuutta ja osallistumista yhteisössä tunnistamalla kielten ja kulttuurien merkityksen. Toimimme joustavasti ja kehitämme yhteisöämme kielellisesti ja kulttuurisesti mukaan ottavaksi.
- **Monikielisyys**
  Toimimme monikielisesti kaikkien oman kielitaidon ja kyvyn mukaisesti. Käytämme selkeää yleiskieltä suomeksi ja englanniksi. Tuemme kielten oppimista ja opiskelua tarjoamalla mahdollisuuksia kielten oppimiseen. Hyödynnämme teknologiaa vuorovaikutuksen tukena.
- **Resilienssi**
  Tuemme yhteisön resilienssiä vahvistamalla kykyä toimia joustavasti monimuotoisessa ympäristössä paikallisesti ja globaalisti yhdessä oppien ja uudistuen. Vahvistamme henkilöstön ja oppijoiden osaamisen kehittymistä paikallisiksi ja globaaleiksi toimijoiksi.
- **Vastuullisuus**
  Toimimme vastuullisesti ja sitoudumme yhteisesti yhteisön osaamiseen, maakunnan menestykseen ja sosiaaliseen kestävyyteen. Edistämme kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullisia toimintatapoja, kehitämme osaamistamme ja luomme avoimia, hyvinvointia tukevia käytäntöjä arjen vuorovaikutuksessa.
- **Kannustavuus**
  Toimimme kieli- ja kulttuuritietoisen työn ja organisaatiokulttuurin kannustavana esimerkkinä maakunnassa ja laajemmin – sitoutamme kumppaneitamme sekä jaamme avoimesti arvojamme ja käytäntöjämme. Toimimme kaikki kielen ja kulttuurin välittäjänä opetuksessa, hanketoiminnassa ja vuorovaikutuksessa koko maakunnan hyväksi.

On tärkeää korostaa, mitä kielilinjaukset eivät ole. Ne eivät ole:

- ”Pakkoenglantia” – linjaukset eivät velvoita käyttämään englantia, vaan tekevät kielten läsnäolon näkyvämmäksi ja auttavat huomioimaan tilanteisiin sopivat kielivalinnat.
- ”Pakkosuomea” – linjaukset eivät myöskään korosta suomen kielen ensisijaisuutta normiksi, vaan tukevat inklusiivista korkeakouluyhteisöä. Yhteenkuuluvuuden tunne vahvistaa tutkitusti myös suomen kielen oppimista.

Osaaminen vahvistaa yhteyksiä verkostoissa ja yksilöiden välillä

SEAMKin keskeisiin arvoihin kuuluu kansainvälisyyden edistäminen sekä osallisuuden mahdollistaminen jokaiselle yhteisön jäsenelle. Kansainvälistyvä toimintaympäristö lisää tarvetta vahvalle kieli- ja kulttuuritietoiselle osaamiselle, ja tavoitteenamme on, että sekä opiskelijat että henkilöstö kokevat olevansa aktiivisia toimijoita tässä kehityksessä ja voivat kehittää osaamistaan tarvittavalla tavalla.

Kansainvälisten verkostojen, kuten eurooppalaisen HEROES-korkeakoulualliansin, sekä alueellisten kumppaneiden kanssa tehtävä yhteistyö syvenee jatkuvasti. Myös alueen yritykset toimivat yhä globaalimmin, mikä korostaa monikielisen ja kulttuurisesti sensitiivisen osaamisen tarvetta. SEAMK tukee tätä kehitystä toimimalla kannustavana esimerkkinä alueella sekä tarjoamalla valmiuksia, jotka vahvistavat opiskelijoiden ja henkilöstön kykyä toimia ja työskennellä moninaisissa toimintaympäristöissä.

Miksi tämä on tärkeää SEAMKissa?

SEAMKin omat linjaukset rakentuvat samoille periaatteille kuin teemaa käsittelevä tieteellinen tutkimus (ks. Honko & Kilpeläinen, 2025; Kovalainen, 2025; Kinossalo, ym. 2022; Lehtonen ja Saarinen, 2022): kielitietoisuus lisää yhdenvertaisuutta, vahvistaa osallisuutta ja tukee kansainvälistä toimintaa.

Kielitietoinen, kulttuurisesti sensitiivinen ja kansainvälisyyttä tukeva toimintakulttuuri vastaa suoraan myös kansalliseen suosituslinjaan. Karvin (Huusko ja Nurkka, 2024) raportti nostaa esiin selkeitä kehittämistarpeita ja suosituksia, jotka kytkeytyvät suoraan tähän työhön:

- Ammattikorkeakouluissa toivotaan nykyistä systemaattisempaa kansainvälisyyden, monikielisyyden, monikulttuurisuuden ja kielitietoisuuden huomioimista sekä opetuksessa että arjen käytänteissä.
- Jokaisen korkeakouluopiskelijan tulee saada kansainvälisyys-, monikulttuurisuus-, kielitietoisuus- ja diversiteettiosaamista, sillä työelämä on yhä kansainvälisempi. Näiden taitojen merkitys työelämävalmiuksissa tulee tehdä näkyväksi, ja alumnien kokemuksia kannattaa hyödyntää osana ohjausta.
- Opetushenkilöstöä on syytä kannustaa kotikansainvälistymiseen, kansainväliseen yhteistyöhön, kielitietoisuuteen ja monikulttuurisuuden huomioimiseen osana opetusta ja ohjausta. Tämä tulee huomioida tavoitteissa, kehityskeskusteluissa ja urapoluissa.
- Opettajille tulee tarjota riittävät mahdollisuudet kehittää kielitaitoaan ja osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Kansainvälinen henkilöstö tukee osaltaan opiskelijoiden kansainvälistymistä.

Kieli- ja kulttuuritietoinen toimintakulttuuri ei ole vain strateginen valinta, vaan globaaleissa verkostoissa toimivalle korkeakoululle ja sen yhteisön jäsenille välttämättömyys. Haluamme luoda aidosti kansainvälisen SEAMKin, jossa kieli- ja kulttuuritietoisuus näkyy kaikessa toiminnassa – opetuksessa, TKI-työssä, palveluissa ja hallinnossa. Siksi kielilinjausdokumentaatio haluttiin laajentaa koskemaan myös kulttuuritietoisia käytänteitä.

Käytännössä nämä tavoitteet konkretisoituvat siten, että osaaminen ja toimintatavat kehittyvät sekä yhteisönä että yksilötasolla. Linjaukset tarjoavat käytännön tukea sekä suunniteltuihin että yllättäviin tilanteisiin. Kielikäytänteistä voidaan sopia yhdessä: mitä kieliä käytetään ja missä tilanteissa. Kielellinen joustavuus ja monikielisyys muodostuvat luontevaksi osaksi arjen toimintaa.

Monikielinen ja kulttuurisesti sensitiivinen toimintakulttuuri parantaa kansainvälisten opiskelijoiden ja henkilöstön mahdollisuuksia osallistua keskusteluihin, työtehtäviin ja päätöksentekoon. Osallisuuden kokemus puolestaan tukee kielenoppimista ja vahvistaa yhteisöön kuulumisen tunnetta (Intke-Hernandez, 2020).

Taustaa ja vertailua – mitä muualla tehdään?

Kieli- ja kulttuuritietoisuus on noussut keskeiseksi kehittämiskohteeksi suomalaisissa korkeakouluissa. Useat organisaatiot ovat jo luoneet omia linjauksiaan, strategioitaan ja konkreettisia toimintamallejaan, ja tässä kehityskulussa myös SEAMK on mukana.

Kielibuusti (i.a.) tarjoaa käytännön ratkaisuja muiden muassa kotimaisten kielten oppimisen tukemiseen. Kielibuustissa esitelty kielistrategian malli toimii organisaatioille ohjaavana työkaluna, joka auttaa määrittämään eri tilanteiden kielellisiä käytänteitä sekä rakentamaan systemaattisia käytäntöjä kielenoppimisen tueksi. Tavoitteena on edistää osallisuutta, inkluusiota ja turvallista monikielistä vuorovaikutusta.

Kielistrategia (Komppa ym., 2024, elokuu) on toiminnallinen väline, joka ohjaa organisaation arkea. Se auttaa vastaamaan keskeisiin kysymyksiin, kuten:

- Mitkä ovat organisaation viralliset työkielet?
- Miten huomioidaan asiakkaiden ja sidosryhmien erilaiset kielitaustat?
- Millä tavoin kielenoppimista tuetaan ja strategian toteutumista seurataan?

Myös muilla korkeakouluilla on omia linjauksiaan ja esimerkkejä monikielisen toimintakulttuurin rakentamisesta, joista esimerkkinä Metropolia Ammattikorkeakoulun kielilinjaukset ja Aalto-yliopiston uudistetut kielelliset linjaukset, jotka kannustavat aktiiviseen monikielisyyteen. Jyväskylän yliopiston Kielikampus tarkastelee monikielisyyttä uudella tavalla ja korostaa yhteisöllisyyttä osana korkeakoulun arkea. Yliopiston strategiassa painotetaan eettisesti kestävää opetusta ja tutkimusta sekä moninaisuuden arvostamista. Lähestymistapa rakentaa ymmärrystä monikielisyyden merkityksestä sekä oppimisen että yhteisöllisen toiminnan näkökulmasta.

Työ näkyväksi henkilöstöä osallistaen

Kieli- ja kulttuuritietoisten linjausten mukaisen toiminnan lanseeraus käynnistettiin koko henkilöstölle tarjotulla Kick off -tilaisuudella syksyllä 2025. Tilaisuudessa nostettiin esiin SEAMKin yhteisön omia kokemuksia, näkökulmia ja konkreettisia oivalluksia. Ohjelma sisälsi esittelyn SEAMKin kieli- ja kulttuuritietoisista linjauksista ja niiden keskeisistä periaatteista, henkilöstön ja opiskelijoiden puheenvuoroja kieli- ja kulttuuritietoisesta arjesta sekä henkilöstön jakamia kielellisiä ja kulttuurisia oivalluksia. Lisäksi tilaisuudessa käytiin dialogia opiskelijoiden kanssa, kuultiin kommenttipuheenvuoro kieli- ja kulttuurikokemuksista sekä käytiin yhteistä keskustelua kieli- ja kulttuuritietoisesta yhteisöstä ja sen kehittämisestä.

Tilaisuuden tavoitteena oli avata linjausten merkitystä, vahvistaa yhteistä ymmärrystä sekä tehdä näkyväksi SEAMKin yhteisön moninaiset kielelliset ja kulttuuriset taustat. Samalla lanseerattiin toimintatapa, jonka

tavoitteena on varmistaa, että linjaustyöstä muodostuu koko SEAMKin yhteisöä osallistava ja yhteinen prosessi.

Tiimikierrokset ja kokemustarinat konkretisoivat tekemistä

Koska kieli- ja kulttuuritietoinen toimintakulttuuri on laaja kokonaisuus, sen omaksuminen ja käytännön soveltaminen edellyttävät aikaa sekä yhteistä tulkintaa. Tämän vuoksi linjausten käytäntöön viemisen edistämiseksi tiimeiltä kerätään ajatuksia, kokemuksia ja käytäntöjä siitä, mitä linjaukset voisivat juuri heidän työssään ja kontekstissaan tarkoittaa. Käytännön esimerkkejä kerätään vierailemalla systemaattisesti jokaisessa tiimissä – ensin henkilöstötiimeissä ja seuraavaksi opiskelijoiden parissa.

Tiimikierrosten tarkoituksena on pohtia konkreettisesti, mitä linjaukset tarkoittavat SEAMKin arjessa ja miten ne koskettavat kaikkea toimintaa, kuten esimerkiksi:

- osaamisen kehittämistä ja yleistä osaamistyötä
- pedagogiikkaa ja opetussuunnitelmatyötä
- ohjaus- ja opiskelijapalveluita
- palvelutyötä ja hallinnollisia prosesseja
- viestintää ja markkinointia
- fyysisiä ja digitaalisia ympäristöjä (kyltit, opasteet, tiedotteet, dokumentit, vuorovaikutuksen muodot).

Keskusteluissa tarkastellaan linjauksia yksi kerrallaan. Tavoitteena on muodostaa yhteinen työkalupakki siitä, mitä kukin linjaus tarkoittaa SEAMKin kontekstissa ja millaisia käytännön toimenpiteitä se edellyttää. Tiimien osaaminen ja ideat jaetaan koko yhteisölle.

Esimerkkejä käytännöistä – tiimikierroksilta koottuja oivalluksia

Tiimikierrosten aikana on jo tässä vaiheessa syntynyt runsaasti käytännönläheisiä ehdotuksia ja ratkaisuja, joiden avulla kieli- ja kulttuuritietoisuus voidaan tuoda luontevaksi osaksi SEAMKin arkea. Alla on eräitä pieniä esimerkkejä, jota keskusteluissa on nostettu esiin.

Monikanavainen ja saavutettava viestintä

- Selkeä yleiskieli suomeksi ja englanniksi – tarvittaessa myös muilla kielillä.
- Kaksikieliset tiedotteet, ohjeet ja lomakkeet.
- Tiimien käyttöön laaditut mallivastaukset (suomi–englanti) usein kysyttyihin kysymyksiin.
- Monikanavainen viestintä (teksti, kuvat, videot) tukee saavutettavuutta ja osallisuutta.
- Kulttuurisesti ja kielellisesti sensitiivinen viestintä myös epämuodollisissa tilanteissa.

Teknologian hyödyntäminen kielen ja vuorovaikutuksen tukena

- Teknologiset apuvälineet ja visuaaliset tuet.
- Sovellus puheen kääntämiseen eri kielille.
- Kaksikieliset esitysdiat – tekoäly ja käännöskoneet apuna.
- Moodlen AI-tutor testikäytössä ja sen roolittamisen mahdollisuuksia kartoitetaan.

Kieli- ja kulttuuritietoiset kohtaamiset arjessa

- Kielivalintojen huomioiminen tauoilla, keskusteluissa ja epämuodollisissa tilanteissa.
- Erilaiset kielitaidot hyväksytään ja niitä rohkaistaan hyödyntämään.
- Kulttuurinen moninaisuus nähdään lisäarvona.
- Kielenkäyttöön ei tehdä oletuksia: aina voi kysyä, millä kielellä toinen haluaa kommunikoida.
- Apuvälineitä voidaan käyttää tilanteen mukaan.

Kaksikielinen opetus ja opiskelun tuki

- Rinnakkaiskieliset käytänteet opetuksessa (tervehdykset, perussanastot, kielelliset syötteet).
- Mahdollisuus osallistua opetukseen erilaisilla kielitaidoilla – käsitelistat, visuaaliset tuet ja rakenteisesti selkeä opetus.
- Kaksikieliset materiaalit ja ohjeistukset.
- Ymmärrys siitä, että suorat käännökset eivät aina toimi – tarvitaan kontekstuaalista selkeytystä.

Rakenteet ja prosessit

- Kaksikielisyyden rinnakkaisuus sisäänrakennettuna periaatteena.
- Selkeät kielikäytänteet tiimien sisällä ja tilanteiden mukaan sovittavat kielivalinnat.
- Käytänteiden ja vinkkien kokoaminen intranetiin helppokäyttöiseksi työkalupakiksi.
- Tiimikohtaiset keskustelut linjausten soveltamisesta – yhteisen tulkinnan ja osaamisen vahvistaminen.

Lopuksi

Kieli- ja kulttuuritietoisuus ei ole SEAMKissa vain tapa olla, vaan ennen kaikkea tapa toimia. Se vahvistaa yhteisön resilienssiä, parantaa vuorovaikutuksen laatua ja luo perustan aidosti kansainväliselle yhteistyölle. Kyse on jaetusta osaamisesta, joka kuuluu meille kaikille ja jonka vaikutukset näkyvät sekä arjen sujuvuudessa että strategisessa kehittämisessä.

Edellä esitettyjen suositusten ja SEAMKin omien linjausten tavoitteet kulkevat selkeästi samaan suuntaan: rakennamme korkeakoulua, jossa kieli- ja kulttuuritietoisuus on sekä strateginen vahvuus että jokapäiväinen toimintatapa. Työ jatkuu ja syvenee osana tiimikohtaista kehittämistä, yhteistä oppimista ja jatkuvaa dialogia. Yhdessä rakennamme entistä avoimempaa, osallistavampaa ja kansainvälisempää SEAMKia.

Kieli- ja kulttuuritietoinen osaaminen on keskeinen osa nykypäivän yhteiskuntaa ja työelämää. Se ei ainoastaan mahdollista sujuvampaa vuorovaikutusta ja yhteistyötä, vaan toimii myös strategisena vahvuutena, joka tukee yhteisöä, verkostoja ja alueen elinvoimaa. Jokainen opiskelijamme valmistuu maailmaan, joka on globaalisti verkottunut. Kieli- ja kulttuuritietoinen SEAMK -toimintamalli tarjoaa valmiuksia rakentaa kestäviä yhteyksiä erilaisten ihmisten ja toimijoiden välille.

Maiju Kinossalo
Projektipäällikkö
SEAMK

Maiju toimii SEAMKissa kotoutumisen asiantuntijana ja kieli- ja kulttuuritietoisen toimintakulttuurin osaamisen kehittäjänä, Co-Work Työelämäkumppani -toimintakokonaisuuden projektipäällikkönä**Marjo Joshi**
Osaamisalajohtaja
SEAMK

Marjo Joshi toimii SEAMKissa osaamisalajohtajana (Hyvinvointi ja Kulttuuri -tutkinto-ohjelmat sekä Opetuksen

tuen palvelut) ja edistää kieli- ja kulttuuritietoisen toimintakulttuurin rakentumista korkeakoulussa ja kansallisessa yhteistyössä

Lähteet

Honko, M. & Kilpeläinen, E. (2025). Kielitietoisuutta korkeakouluopintoihin ja työelämään. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 16(5).
Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-syyskuu-2025/kielitietoisuutta-korkeakouluopintoihin-ja-tyoelamaan

Huusko, M. & Nurkka, N. (2024) Kansainvälisyysosaamisen kehittäminen korkeakoulutuksessa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, Karvi. Saatavilla:
https://www.karvi.fi/fi/julkaisut/kansainvalisyysosaamisen-kehittaminen-korkeakoulutuksessa

Intke-Hernandez, M. (2020). *Maahanmuuttajaäitien arjen kielitarinat: Etnografinen tutkimus kieliyhteisöön sosialistumisesta.* Väitöskirja. Helsingin yliopisto. Repository. http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6838-2

Kielibuusti. (i.a.) https://www.kielibuusti.fi/fi

Kinossalo, M., Jousmäki, H., & Intke-Hernandez, M. (2022). Life-story pedagogy for identity: Through linguistic and cultural recognition to participation and equity. *Apples – Journal of Applied Language Studies*, *16*(2), 99-119. https://doi.org/10.47862/apples.111953

Kovalainen, N. (2025). Korkeakoulut kulttuurienvälisen viestintäosaamisen kehittäjinä globaalissa työelämässä. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 16(5).
Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-syyskuu-2025/korkeakoulut-kulttuurienvalisen-viestintaosaamisen-kehittajina-globaalissa-tyoelamassa

Lehtimaja, I., Korpela, E., Komppa, J., Kotilainen, L., & Kurhila, S. (2024, elokuu). *Kielistrategia*. Kielibuusti.
https://www.kielibuusti.fi/fi/tyonantajat/kielikaytanteiden-kehittaminen/kielistrategia

Lehtonen, H., & Saarinen, T. (2022). Kieli-ideologisia näkökulmia korkeakoulujen yksi-, kaksi- ja monikielisyyteen. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 13(5).
Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2022/kieli-ideologisia-nakokulmia-korkeakoulujen-yksi-kaksi-ja-monikielisyyteen/

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (i.a.). VISIO 2030 työryhmien raportit. Saatavilla:
https://okm.fi/documents/1410845/12021888/Visiotyo%CC%88ryhmien+yhteinen+taustaraportti_v2.pdf/d69fc279-d6a9-626d-deac-712662738972/Visiotyo%CC%88ryhmien+yhteinen+taustaraportti_v2.pdf?t=1548923472000

SEAMK. (i.a.) Kieli- ja kulttuuritietoinen SEAMK. Saatavilla:
https://app-staging.seamk.hion.dev/tietoa-seamkista/toimintatavat-ja-periaatteet/kieli-ja-kulttuuritietoinen-seamk/